

Werkgroep Scholen in 2022

Niet gehinderd door corona-beperkingen en rijkelijk voorzien van prachtig zonnig weer, konden we in 2022 met leerlingen volop genieten van het werken in de natuur en de lessen in het bos of bij het water. Een hoogtepunt was het Feest voor de Natuur bij de Proosdij Kinderboerderij waaraan 8 gidsen meewerkten.

Met plezier zijn de nieuwe excursietassen in gebruik genomen bij de boslessen en de IVN-veiligheidshesjes bij het werken op de hei.

Suzanne Belleman werd in juni onze nieuwe contactpersoon bij IVN Het Groene Wiel.

Diverse verslagen zijn opgenomen in de Groene Gids.

De uitgevoerde activiteiten met scholen

Met 53 uitgevoerde buitenlessen hebben we afgelopen jaar weer ongeveer 1300 leerlingen mee kunnen nemen naar buiten. Helaas werd op het laatste moment nog 5 maal een afspraak afgezegd.

	Maand/seizoen	Aantal scholen	Aantal groepen
Wilgen knotten *	februari	1	1
Hei opschonen *	maart	2	2
Boomfeestdag in Bennekom **	9 maart	1	1
Padden	maart	5	5
Op pad met je zintuigen	april	3 + 5	3 (Ede-zuid en Bennekom) + 6 (Ede-noord)
Wateronderzoek	mei	3	4
Beste Bos voorjaar	mei	2	4 (alleen Ede-noord)
Project Biotoop onderzoek Koepelschool	7 juni	1	1
Waterbeestjes	juni	7	10
Kleine beestjes en paddenstoelen	oktober/november	4 + 6	5 + 9
Heide op schonen ***	november	2	2
		19 Basisscholen ****	53 groepen

*De met * gemerkte onderdelen worden aangeboden door IVN Ede,*

*** organisatie Boomfeestdag,*

**** Stichting Landschapsbeheer Gelderland*

De overige excursies worden uitgevoerd i.s.m. IVN Het Groene Wiel.

***** Verdeling basisscholen:*

Ede 11, Bennekom 5, Harskamp 1, Otterlo 1, Ederveen 1

We maakten met 2 scholen een afspraak om wilgen te knotten langs de Achterstraat in Bennekom. Hoewel het prachtig weer was werden beide afgezegd omdat de leerkrachten besmet waren met corona. Voor beide groepen hadden we een reservedag. De eerste reservedag hebben we niet gebruikt, omdat het stormde. Voor de tweede reservedag was het weerbericht ook slecht. Toch hebben we het op verzoek van de school geprobeerd. De wind was koud. Toen het ook nog begon te regenen hebben we snel pauze met warme chocolademelk gehouden en is de klas daarna steenkoud naar school terug gegaan. Volgens afspraak liet de gemeente de bomen waar al aan begonnen was afmaken. Helaas hebben ze de hele rij langs de Achterstraat én de bomen langs de Halderbrinkweg en de Ereprijs ook geknot, zodat er voor februari 2023 geen knotbare bomen zijn. Heel jammer, we hebben de gemeente een aantal jaren geleden gevraagd een gefaseerd knotplan te maken zodat er elk jaar knotbare bomen zijn.

We leiden de werkdagen in het landschap in met een **PPT-presentatie** over het nut van het werken en veilig werken. Dit jaar heeft Ineke Jansonius ook een audio-versie gemaakt, zodat de leerkracht de les zelf kan geven wanneer dit in verband met corona wenselijk is. De audio-versie is ook gebruikt voor het inwerken van de gidsen. Eén school heeft een presentatie van een gids gehad.

Voor de vierde keer waren we voor de jaarlijkse **Boomfeestdag** op 9 maart in het Binnenveld. Met de leerlingen van groep 8 van de Kraatsschool schoonden we de groenstrook aan de waterkant bij de Nieuwesteeg. Daarbij verzorgden IVN-ers een quizpuzzel met vragen over de elms en andere bomen.

In Bennekom is de Boomfeestdag een van de initiatieven van Levend Landschap, opgezet door de Dorpsraad Bennekom in samenwerking met de gemeente Ede en de Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Op **De Heide** in Bennekom werkten we dit jaar zowel in maart als in november. In maart op initiatief van IVN Ede, in november hebben we voor Stichting Landschapsbeheer Gelderland twee werkdagen aangeboden in het kader van de natuurwerkdag junior. We hopen dat de 29 verschillende soorten mieren in het Mierenreservaat en andere dieren er hun voordeel van hebben.

Dit jaar waren de **paddenexcursies** weer bij de poelen aan de Horalaan. Helaas zagen we nergens een pad onderweg naar de poel, maar bij de meeste excursies wel in het water.

De lessen “**Op pad met je zintuigen**” en “**Kleine beestjes en paddenstoelen**” voerden we uit op diverse plekken in het bos in de buurt van de scholen.

Voor de lessen **Wateronderzoek** gingen we naar de singel bij de Koekeltse boslaan. Helaas kon de les in Wekerom niet doorgaan vanwege het boerenprotest in de directe omgeving.

De lessen **Waterbeestjes vangen** waren bij de Koekeltse boslaan en bij de poelen aan de Horalaan. Het waren prettige excursies met een vangst vergelijkbaar met die van vorig jaar.

De gidsen

Vanwege het rondwarende corona-virus hebben niet alle gidsen dit jaar hun bijdrage aan de activiteiten kunnen leveren. Het lukte met name Talitha van de Zandschulp niet om mee te helpen. Omdat ze niet verwacht het scholenwerk binnenkort wel te kunnen combineren met haar werk, heeft ze zich uit de werkgroep teruggetrokken. Truus van Otterloo heeft haar opgezocht en bedankt voor haar medewerking.

Na 17 jaar enthousiast meegewerkt te hebben in de scholenwerkgroep heeft Wiebe Verbaan moeten toegeven dat het met zijn conditie niet meer lukt. We zullen hem op een passend moment bedanken voor zijn inzet.

Helaas meldden meer gidsen zich af vanwege gezondheidsklachten waardoor het steeds meer moeite kost om voldoende gidsen bij elkaar te krijgen om een groep van ongeveer 30 leerlingen te kunnen begeleiden.

December 2022 bestaat de werkgroep uit de volgende personen (de namen van de coördinerende gidsen zijn onderstreept):

Regio Ede-zuid en Bennekom

Cor van den Berg, Tineke de Boer, Joeke van den Brink, Nynke Groendijk, Anne Gutenkunst, Ineke Jansonius, Karin Lansing, Ad Meijs, Erna Reesink, Henk Veldkamp, Coen Vleck, Joke Veltkamp, Emily de Waal

Regio Ede-noord en buitengebied

Joop Ernst, Christa van Harten, Dick en Lies van den Hout, Gerald Kersjes, Scilla Köhlinger, Wim Koops, Kike Laagewaard, Jan Leppink, Albert Loef, Frederiek Middelink, Remieke Niermeyer, Truus van Otterloo, Rian Smit, Milka Sytsma, Dora van der Velde, Govert Versteeg

Overige inzet

Milka Sytsma en Jan Leppink controleren wekelijks de door de scholen teruggebrachte **leskisten** op de Proosdijkinderboerderij in Ede. De leskisten worden door IVN Het Groene Wiel beheerd.

Op 8 november heeft basisschool De Vuurvogel een **Tiny Forest** aangeplant. Vanuit IVN Ede heeft Ineke Jansonius meegedaan aan de ontwerp sessie en de plantdag. De coördinatie van dit project en het geven van de gastlessen en tips voor het gebruik van het bos liggen bij IVN Gelderland. Mogelijk kan IVN Ede hier in de toekomst wel bij ondersteunen.

IVN Het Groene Wiel is o.m. betrokken bij de aanleg van **voedselbosjes** bij basisscholen. Dit najaar zijn er in en rond Ede 4 aangeplant. Bij 2 daarvan, De Roedel in Harskamp en De Bongerd in Ede, heeft Truus geholpen bij het activiteitenprogramma dat Suzanne Belleman voor de plantdagen heeft uitgedacht en uitgevoerd.

Meerdere gidsen werkten mee aan **buitenschoolse activiteiten**:

Enkele gidsen verzorgden de **kabouterwandelingen** uit het excursieprogramma van IVN Ede.

Op 12 juni was er een zeer geslaagde **Slootjesdag** bij de poelen aan de Horalaan met ruim 20 belangstellenden. Opnieuw vroegen we de deelnemers zich tevoren te melden, nu niet direct vanwege de eventuele besmetting door corona, maar vanwege de beperkte ruimte rondom de poelen. Er waren 3 rondes.

Truus van Otterloo assisteerde op 9 juli Suzanne Belleman, onze contactpersoon op IVN Het Groene Wiel in Wageningen, op de goed bezochte en gezellige **Food-Fun markt** op het kazerne terrein in Ede. Veel kinderen kwamen bij de stand van IVN Het Groene Wiel een groente-poppetje knutselen; proefden water met een smaakje van verschillende vruchten of probeerden te raden welke groenten verstopt waren in voelkistjes.

Tijdens **Kinderdorp Bennekom** gingen op Dierendag 10 augustus Albert Loef en Joke Veltkamp onder extreme zomerse omstandigheden in een tent braakballen pluizen.

Nynke Groendijk liet de kinderen buiten verspringen om de sprong te vergelijken met wat dieren kunnen.

Na het succes van vorig jaar stond **Fête de la Nature** op 3 september in het IVN-jaarprogramma. Dankzij het mooie weer en een goede organisatie met 8 enthousiaste IVN-ers werd het een hele gezellige middag met veel aanloop.

Op het programma stonden: uilenballen pluizen, een speurwandeling door het Proosdijpark, voelen in een doos, "droog vissen" en "groeisoep maken" voor de kleinsten.

Twee eekhoorns (handpoppen) verstopten eikels en nodigden de kinderen uit deze te zoeken. Er waren buttons voor de kinderen en wat kleine prijsjes bij diverse activiteiten. Op de uitgebreide IVN-tafel stonden interessante natuurdingen uitgestald, die ook ruime belangstelling kregen. Koffie, thee en limonade kregen we van de Proosdij Kinderboerderij en werden geschonken bij de pipowagen.

Op 14 oktober was Nynke Groendijk aanwezig in de Bibliotheek Bennekom vanwege Kinderboekenweek met het **thema GIGA-Groen**. Ze liet diverse diersporen zien en de kinderen een herfstkroon maken.

Activiteiten met gidsen

Ter afsluiting van het voorjaar spraken de gidsen op 7 juli bij Hoekelum af om met een wandeling kennis te maken met **Suzanne Belleman** als nieuwe contactpersoon bij IVN Het Groene Wiel.

Op 6 september togen de gidsen naar Renswoude om samen met Ria en Rob van de Bor het **Leughtenpad** te lopen, een natuurontdek-pad dat mede door hen ontworpen is.

Bij en in **Het Natuurcentrum Veluwe** sloten de gidsen op 18 november het jaar af. Na de wandeling naar de Schaapskooi werden 3 jubilarissen verrast met een cadeautje. Zowel Remieke Niermeyer als Frederiek Middellink zijn al ruim 40 jaar actief, terwijl Truus van Otterloo 25 jaar geleden startte met het scholenwerk. Suzanne Belleman vertelde over haar plannen voor de komende tijd en had voor iedere gids een bedankje meegebracht. Het was een zeer geanimeerde morgen.

Plannen voor 2023

Het is goed om de lessen eens in de ongeveer 5 jaar te **evalueren**. Voldoen de opdrachten aan de leerbehoefte van de kinderen, zijn de gidsen nog enthousiast om de les uit te voeren? Maar ook, laat de natuur toe dat wij de les uitvoeren: belasten we de natuur niet te veel of is de natuur die wij willen laten zien verdwenen? Komend jaar gaan we in ieder geval de paddenexcursies aanpassen aan een situatie zonder trekkende padden, de zintuigenles onder de loep nemen en blijven we uitkijken naar geschikt water voor het vangen van waterbeestjes.

Bij de afsluiting van het jaar hebben we besproken dat we het liefst met kinderen naar het **bos** gaan. Mochten we merken dat scholen zich niet aanmelden, omdat ze het vervoer naar het bos niet georganiseerd krijgen, dan willen we ons gaan inzetten voor natuurbeleving in de schoolomgeving. Groene schoolpleinen, Tiny Forests, voedselbosjes, parken en groenstroken zijn hiervoor goede plekken. Alles voor zover we de excursies bemant krijgen.

We zijn niet van plan om een schoolgidsencursus te organiseren, maar belangstellenden die zich melden ontvangen we met open armen en zullen we individueel begeleiden. Naast een vacature op onze website en bij de vrijwilligerscentrales van Ede en Wageningen, willen we proberen of we via scholen ouders met onze werkgroep mee kunnen laten doen.

Ook in 2023 doen we mee aan Fête de la Nature, wederom bij de Proosdij Kinderboerderij. Op hun verzoek gaan we daarnaast seizoensexcursies in het Proosdijpark verzorgen. Vanaf de lente elke 3 maanden een excursie voor gezinnen in het weekend.

Met dank aan alle medewerkers,
Joke Veltkamp

December 2022

